

III FESTA DE L'ARBRE

BORDILS

El dia 23 de febrer, amb motiu de la festa de l'arbre i seguint la tradició d'aquests últims anys, es realitzarà una plantació al carrer Aimeric (vegeu programa a la contraportada).

Aquest any els arbres escollits per a dur a terme l'alineació d'aquest carrer han estat el **PYRUS CALLERYANA CHANTICLEER** (Perer de Flor) i el **CARPINUS BETULUS "FASTIGIATA"**.

Ambdós espècies són de port piramidal i per tant, molt adequades per a un carrer estret. El **Pyrus Calleryana Chanticleer** és un arbre poc corrent arreu de l'Estat, que presenta una excepcional floració blanca als inicis del mes de març i que sol durar fins a la meitat del mes d'abril. Cal destacar l'excelent coloració taronja i vermella que prenen les seves fulles durant la tardor. Es tracta d'una

Pyrus Calleryana Chanticleer

varietat molt sana que s'adapta a qualsevol tipus de terreny. El **Carpinus Betulus "Fastigiata"** és un arbre molt elegant i amb una sanitat molt elevada. Adopta una coloració groguenca a la tardor i tarda molt a perdre la fulla, característica que també presenta el Perer de Flor.

Amb la plantació d'aquestes espècies els bordilencs podrem gaudir durant la pràctica totalitat de l'any de l'aspecte que presentarà el carrer Aimeric, des de la floració blanca del Perer de Flor fins a la caiguda tardana de les fulles d'ambdós espècies, passant per les excepcionals coloracions de tardor.

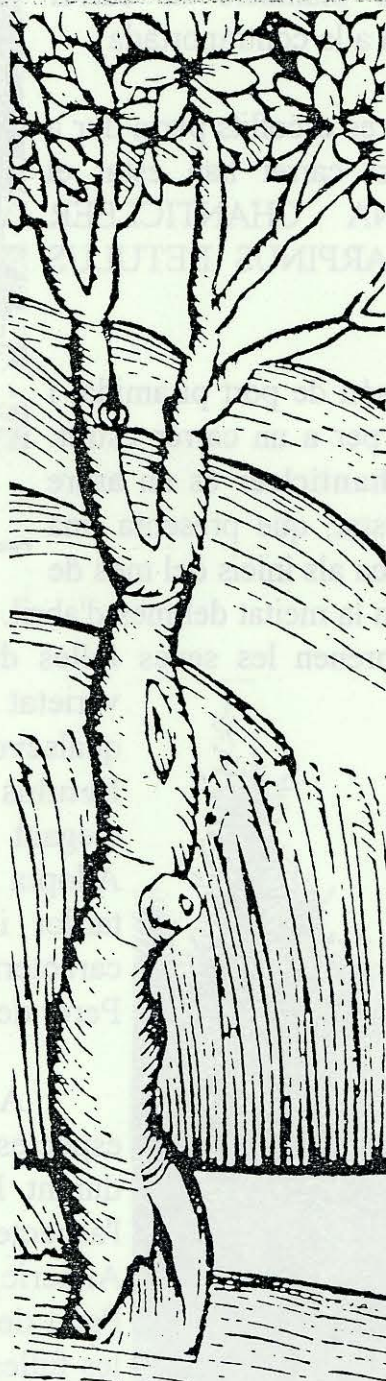
Per què hem de conèixer els arbres

Només poden sentir plenament el goig d'una excursió pel bosc aquelles persones que no sols són capaces d'admirar la bellesa canviant del paisatge, sinó que, a més, poden comprendre el significat que s'amaga en cada arbre i en cada bri d'herba. Aquest és un plaer que avui dia és negat a molta de la gent que viu a ciutat i que ha perdut el contacte amb la natura.

Tothom sap, més o menys, què és un arbre. Però, quanta gent hi ha que confonen un pi amb un avet, una alzina amb un roure, o que no han sentit parlar mai del faig! Molts dels ciutadans de la nostra terra han oblidat fins i tot els noms de les parts que componen un arbre. La gent sol saber que un arbre té un tronc de fusta, més o menys dret i gruixut, però hi ha moltes persones que us diran que al damunt del tronc hi ha la «copa». Aquest nom, «copa», és el que han llegit en els llibres castellans o, també, en certs textos catalans fets per escriptors que no coneixien gaire els arbres. No és pas el que solen fer servir els pagesos, la gent que de debò sap què és un arbre. A pagès les diverses parts de l'arbre són distingides clarament i reben noms catalans de sentit precís.

Convé que aquests noms siguin coneguts i emprats per tots nosaltres: a) A la part baixa de l'arbre hi ha les *rels* (o *arrels*), que el fixen a la terra i que xuclen del terreny aigua i altres substàncies que el vegetal necessita; b) les rels surten de la base del *tronc*, sovint engruixida i mig colgada de terra: aquesta base rep el nom de *rabassa*; una paraula del llenguatge corrent, *arrabassar*, en el seu sentit primari —en té d'altres— vol dir arrencar les rabasses, arrencar de soca a rel; c) en l'expressió popular que acabem d'escriure surt un altre mot que la gent de ciutat fa servir cada vegada menys; què és una *soca*? només podem parlar de soca quan

tractem d'un arbre de tronc gruixut: la soca és la part més baixa i més gruixuda del tronc, situada immediatament damunt de la rabassa; d) en arribar a una certa

alçaria el tronc dels arbres gairebé sempre es divideix en *branques* i aquestes branques se solen tornar a dividir moltes vegades per donar un conjunt molt nombrós de *branquillons* prims, que són els que acostumen a portar les *fulles*. Això ho sap tothom; ho veiem en els arbres dels carrers. Però hi ha molta gent que no ens sabria dir quina és la diferència que hi ha, en català, entre *branca* i *rama*. *Rama* és un mot ben català, contra allò que algú podria pensar. Però serveix sobretot per a indicar un conjunt de ramificacions primes amb llur fullatge, si en tenen. Heus ací una diferència important: entre el català i el castellà; llengua en la qual «*rama*» és allò que en català rep el nom de *branca*. Al conjunt del brancatge i de la *rama* d'un arbre, o sigui a allò que els castellans anomenen «*la copa*», els pagesos no influïts per la llengua veïna li donen el nom de *capçada*, o bé noms semblants que poden variar d'una comarca a l'altra.

Si volem desxifrar el missatge de la natura, fer que les nostres excursions no siguin les d'un simple menjaquilòmetres, sinó que ens enriqueixin amb la comprensió del caràcter de les terres que travessem, hem d'aprendre de distingir les diverses menes d'arbres, o sigui les diverses *espècies*, si ho volem dir amb el terme científic precís. Això, si ens ho proposem, no és pas gaire difícil, perquè el nombre de menes d'arbres diferents que es fan a la nostra terra és molt limitat. Comptant-hi no sols les espècies silvestres, sinó encara les cultivades més importants, als Països Catalans no n'hi ha gaire més d'un centenar. Una altra cosa són algunes selves tropicals, en les quals les espècies d'arbres diferents són tan nombroses que fins i tot els botànics experts es troben amb dificultats per a reconèixer-les.

Quan coneixerem bé els arbres ens adonarem que cada espècie té la seva forma peculiar, les seves tonalitats especials, el seu ritme de vida—en unes el fullatge es torna groc i cau a la tardor, d'altres són igualment verdes tot l'any—, apreciarem com les fulles, els fruits, les mateixes escorces, si les mirem amb atenció, constitueixen autèntics joiells, que poden competir sense desavantatge amb les obres d'art fetes per la mà de l'home. Podrem comprendre també què significa la presència de cada espècie. Els arbres—i també, naturalment, els arbusts i les plantes herbàcies, que costen més de conèixer perquè llur nombre és molt més gran— ens informen sobre el

clima, sobre les propietats del terreny i, de vegades, fins i tot sobre quina ha estat l'acció de l'home en temps passats. Així mateix ens indiquen el grau d'afinitat geogràfica de la terra on viuen amb la resta del món. A les valls dels Pirineus o a l'alt Montseny els arbres ens diuen, per exemple, que som encara en terres íntimament relacionades amb l'Europa central humida. Si comparem els arbres que es fan al riberal del Rin amb els que viuen a les vores de l'alt Ter, ens adonarem que l'afinitat és extraordinària. Encara als racons més humits i frescos de les muntanyes dels voltants de Barcelona la vegetació ens indica una afinitat clara amb

l'Europa central. A la major part de la nostra terra el missatge dels arbres ens recorda amb claredat, però, que som en un món diferent del de l'Europa humida, el món mediterrani, de clima més calent i força sec. Podríem afinar més en l'estudi del significat de la vegetació i trobaríem escrita en un llenguatge prou entenedor una explicació detallada de les propietats que caracteritzen cadascun dels punts de la superfície terrestre. El llenguatge dels arbres i, més en general, el llenguatge de la natura, ens dirien moltes coses si el sabíem entendre. Per què no ens proposem d'aprendre'l?

Oriol de Bolòs

III Festa de l'arbre

Diumenge, 23 de febrer de 1997

Al Passeig Almeric:

A les 9 del matí: Esmorzar per a tothom.

A les 10: Plantada d'arbres

A 2/4 de 12: Recorregut en bicicleta per diferents indrets del poble: Rissac, Feixes Velles, Riu Vell, Bosquetó, Pla de Mollet i Cal Pelx.

GUÀRDIES DIES FESTIUS I CAPS DE SETMANA

Febrer		Abril		Juny	
22 i 23	Bordils	5 i 6	Flaçà	1	Bordils
		12 i 13	Celrà	7 i 8	Celrà
		19 i 20	Bordils	14 i 15	Flaçà
<u>Març</u>		26 i 27	Flaçà	21 i 22	Bordils
1 i 2	Flaçà			24	Celrà
8 i 9	Bordils	<u>Maig</u>		28 i 29	Celrà
15 i 16	Flaçà	1	Flaçà		
22 i 23	Celrà	3 i 4	Celrà	<u>Juliol</u>	
28	Celrà	10 i 11	Bordils	5 i 6	Flaçà
29, 30 i 31	Bordils	17 i 18	Celrà	12 i 13	Bordils
		24 i 25	Flaçà	19 i 20	Celrà
		31	Bordils	26 i 27	Flaçà

METGES:

BORDILS: Dr. Xavier Campos Tel. 490352

CELrà: Dr. Artemi Rossell Tel. 492993

FLAÇÀ: Dr. Pere Peya Tel. 488143

El torn de guàrdia del metge comença el divendres a les 7 de la tarda fins el diumenge a les 11 de la nit. Si és qualsevol altre dia de la setmana que sigui festiu, la guàrdia comença a les 7 de la tarda de la vigília fins a les 11 de la nit del dia festiu.

FARMÀCIES:

BORDILS Tel. 490012

CELrà Tel. 488101

FLAÇÀ

Horaris de les guàrdies:

Cap de setmana: Des de la 1 del migdia del dissabte fins a les 9 del matí del dilluns.

Festius entre setmana: Des de les 8 del vespre de la vigília a les 9 del proper dia laborable.

Obert diumenges i festius (si són de guàrdia) de 10 a 12 el matí.

Cal consultar sempre el taulell d'anuncis de la vostra farmàcia.

PRACTICANTES (segons lloc de guàrdia):

BORDILS: Sra. Roser Garriga Tel. 492187

CELrà: Sra. M. Àngels Bonet

FLAÇÀ: Sra. Irene Peré Tel. 488143

L'horari de la practicant els dies festius és de 2/4 de 12 a les 12 del migdia.